

[Preben Lange]

af sager fra stat til hjemmestyre får karakter af, at man fra statens side hurtigst muligt vil give slip på områder, som man ikke bryder sig særligt om. Hjemmestyrets overtagelse af sagsområdet skal være udtryk for en politisk udvikling i Grønland og ikke en tendens til eskapisme fra statens side.

Jeg har med glæde noteret mig, at ministeren for Grønland under sine drøftelser med Grønlands landsstyre ligesom har åbnet op for, at Grønlands hjemmestyre kan træffe beslutning om, hvorvidt der skal opføres en rejefabrik i Aasiaat eller ikke. Jeg har forstået, at ministeren for Grønland har indtaget dette standpunkt i lyset af, at det forventes, at Grønlands hjemmestyre overtager produktions- og eksportdivisionen pr. 1. januar 1985. I siumut lægger vi meget vægt på, at denne disposition bliver til gavn for den arbejdsløshedshærgede kommune Aasiaat, idet vi i denne kommune har landets største arbejdsløshed. Vi lægger i siumut også vægt på, at opførelsen af en Aasiaatfabrik sker på en måde, der er forsvarlig for råvareleverancerne til de øvrige Diskobugtkommuner. Vi lægger således afgørende vægt på, at rejefiskeriet i Diskobugten reguleres sådan, at det undgås, at der med en udvidelse af rejefabrikskapaciteten gennem opførelsen af en rejefabrik i Aasiaat skabes problemer med hensyn til grovvareleverancer til de øvrige lige så berettigede rejefabrikker i Diskobugten.

For så vidt angår Grønlands udmeldelsesforhandlinger skal jeg ikke bruge tiden til at udtale mig ret meget, idet det drejer sig om forhandlinger, der foregår i disse dage. Generelt skal jeg blot sige, at det, vi fra partiet siumuts side lægger megen vægt på, er, at den tidsfrist, vi arbejder med, må og skal overholdes, dvs. at Grønland melder sig ud af Fællesskaberne pr. 1. januar 1985.

Dernæst vil jeg som en generel bemærkning anføre, at EFs hidtidige udgangspunkt i forhandlingerne har været, at EF efter Grønlands udmeldelse ønsker, at det fiskeri, der har fundet sted i medlemskabsperioden, efter Grønlands udmeldelse af Fællesskaberne skal ligge på det niveau, EF måtte træffe aftale om.

Til allersidst skal jeg blot sige noget om rigsfællesskabet i almindelighed og den måde, det forvaltes på og opfattes på blandt folk både i Grønland og Danmark. Jeg har med den største beklagelse noteret mig, at

der i visse dele af den danske presse er tendens til ligesom at opfatte de bestræbelser, vi udfolder i Grønland med hensyn til bl.a. at undgå en meget stor arbejdsløshed gennem en nødvendig regulering af tilgang af arbejdskraft i Grønland, som værende udtryk for antidansk holdning fra grønlandsk side. Lad mig så kraftigt, som det er muligt, understrege, at vi fra siumut intet ønske har om at genere Danmark. Vi er interesseret i godt og frugtbart rigsfællesskab med Danmark. Der må ikke være racistiske tendenser i dette rigsfællesskab. Lad mig appellere til regeringen om at medvirke til at dæmpe ned for de racistiske tilbøjeligheder, som kan tydes gennem visse dele af pressen, og for tendensen til foragt for grønlandere og hån mod menneskerettigheder, som mange gange skyldes manglende information. Vi varetager vores del af ansvaret for at undgå kedelig racisme, racisme i det hele taget, i Grønland. Jeg håber, at regeringen vil bidrage med at bekæmpe tilsvarende racistiske tendenser her på denne side af Atlanterhavet.

Lindenskov (S):

Selv om der nok kan siges en hel del om statsministerens redegørelse, vil jeg dog begrænse mig til at påpege et par af de særlige forhold, der drejer sig om Færøerne, Færøernes erhvervsliv om mulighederne for en tilfredsstillende udvikling for vores hovederhverv. Her bliver problematikken omkring fiskeriet det afgørende, specielt mulighederne for at fange den nødvendige mængde fisk, vores råvaregrundlag. Her er situationen den, at erhvervslivet næsten ustandselig må være på vagt med hensyn til nødvendige omlægninger, oftest meget finansieringskrævende, både hvad angår omlægningsgrad og ikke mindst med hensyn til at finde finansieringsmodeller, der er gode nok og er brugelige. For fangstmulighederne er i høj grad betingede af, at vi kan finde finansiering til at tage fisken dér, hvor den findes, og hvor den er mest lønsom. Dette er politiske opgaver, som ethvert politisk styre på Færøerne har som sin fornemste opgave at finde de bedste løsninger på.

Det var ikke meget, statsministeren havde at sige om færøske forhold i sin redegørelse, men vi er glade for at høre fra statsministerens egen mund, at regeringen fortsat vil yde